

Nr. 29.
11. júlí.

Lög

um]

eiða og drengskaparorð.

Vjer Frederik hinn Áttundi, af guðs náð Danmerkur konungur.

Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pjettmerski,
Lænborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með
samþykki Voru:

I. Staðfesting heita.

1. gr.

Pegar einhverjum er veitt embætti eða sýslan í almennings þarfir eða hlotnast
einhver vegsauki og svo er fyrir mælt í lögum, að hann skuli jafnframt vinna eiðfest heit,
þá er sú eiðtaka af numin, en í stað hennar kemur drengskaparheit. Undanskildir eru
þó eiðar þeir, sem fyrirskipaðir eru í 4. og 30. gr. stjórnarskráinnar, og skulu þeir unnið
á þann hátt, sem nú tíðkast.

II. Staðfesting vitnaframburðar.

2. gr.

Vitnaframburður skal að jafnaði eiðfestur. Eiður sa skal unninn svo, að vitnið
lyftir upp hægri hendi, rjettir upp 3 fyrstu fingurna og mælir svo: Það sver jeg og vitna
til guðs almáttugs, að jeg hafi sagt satt eitt og ekkert undan dregið.

3. gr.

Vitni, sem eigi er í neinu trúarfjelagi hjer á landi og enga trú játar, skal staðfesta
framburð sinn með drengskaparði, og fer staðfestingin fram á þann hátt, að vitnið
tekur í hönd dómaranum og segir: Það legg jeg undir drengskap minn og mannorð, að
jeg hafi sagt satt eitt og ekkert undan dregið.

4. gr.

Staðfesting vitnaframburðar fer fram að lokinni yfirheyrslu. Í einkamálum
fellur hún niður, ef málsaðilar samþykkja.

Nr. 29. Lög 11. júlí um eiða og drengskaparorð.

Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18de September 1891.

Nr. 29.
11. Juli.

LOV

om

Ed og Samvittighedserklæring.

Vi Frederik den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenborg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

I. Bekræftelse af Løfter.

§ 1.

Naar der ved Modtagelsen af en Udnævnelse til et Embede eller en offentlig Bestilling eller ved Modtagelsen af en Udmærkelse efter de gældende Regler skal afgives edelig bekræftet Løfte, bortfalder fremtidig Anwendung af Ed, og Løftet bliver i Stedet derfor at bekræfte ved Samvittighedserklæring. Herfra undtages dog de i Forfatningslovens §§ 4 og 30 foreskrevne Eder, hvilke afgives paa den hidtil anvendte Maade.

II. Bekræftelse af Vidneforklaringer.

§ 2.

Vidneforklaringers Bekræftelse foregaar i Almindelighed ved Ed; denne aflægges ved at Vidnet med højre Haand opløftet og med de tre første Fingre udstrakte udtaler: Jeg sværger ved den almægtige Gud, at jeg har talt Sandhed og intet fortiet.

§ 3.

Vidne som staar udenfor her i Landet bestaaende Trossamfund og som erklærer at være konfessionsløs bekræfter sin Forklaring ved Samvittighedserklæring; denne afgives ved at Vidnet giver Dommeren Haanden og udtaler: Jeg forsikrer paa Ære og Samvittighed, at jeg har talt Sandhed og intet fortiet.

§ 4.

Bekræftelse af Vidneforklaring foretages efter Afhøringen; i private Sager bortfalder den, naar Parterne give Afkald derpaa.

Nr. 29. Lov af 11. Juli om Ed og Samvittighedserklæring.

Nr. 29. Áður en yfirheyrsla byrjar, skal dómarinn alvarlega brýna fyrir vitninu að segja
11. júlí. satt, og jafnframt minna það á þá ábyrgð, er rangur framburður og röng staðfesting
hefur í för með sjer, og á helgi og þýðingu eiðs þess eða drengskaparorðs, er heimta má
að vitnaframburðinum.

Áður en framburður er staðfestur, skal dómarinn, ef ástæða þykir til, enn að
nýju minna vitnið á þýðingu staðfestingarinnar; einnig skal því veitt nægilegt ráðrúm
til að leiðretta framburðinn.

Ef vitnið er í kristnu trúarfjelagi, og þess er krafist, að það sje ámint um sann-
sögli, skal áminningin veitt á þann hátt, að lesin sje upp fyrir því áminningarraða sú,
sem fyrirskipuð er í tilskipun 22. seft. 1846. Þegar öðruvísí stendur á, skal viðhafa aðra
alvarlega áminningu.

Órjettmæt undanfærsla undan staðfestingu á vitnaframburði skal sæta sömu
afleiðingum og órjettmæt undanfærsla undan vitnaframburði.

III. Staðfesting á yfirlýsingumálsaðila og aðrar staðfest- ingar fyrir rjetti.

5. gr.

Nú eru úrslit máls komin undir eiði annarshvors málsaðila, og er honum þá heim-
ilt að staðfesta framburð sinn með drengskaparorði í stað eiðs, ef hann lýsir yfir því
við dómara þann, er eiðinn átti að taka, að hann játi enga trú.

6. gr.

Par sem staðfesting með eiði að öðru leyti er heimiluð í lögum, svo sem er um
staðfesting skoðunar- og matsgjörða, skulu framangreindar reglur um staðfesting með
drengskaparorði koma til framkvæmda samkvæmt því, sem áður er sagt.

7. gr.

Staðfesting á skýrslu málsaðila, skoðunar- og matsgjörðum og aðrar staðfestingar
fyrir rjetti fara fram svo sem fyrir er mælt í 2. og 3. gr., með þeim breytingum, sem leiða
af málavöxtum. Þá er matsgjörðir eru staðfestar, skal eiðurinn að því unninn eða dreng-
skapur við lagður, að starfið sje af hendi leyst og skýrslan gjörð eftir beztu sannfæringu.

Áður en staðfesting fer fram, skal dómarinn áminna og telja um fyrir hlutaðeig-
anda, svo sem fyrir er mælt í 4. gr., þá er staðfestur er vitnaframburður.

IV. Almenntakvæði.

8. gr.

Eiðspjöll eða staðfestingu með drengskaparorði má eigi leyfa:

1. Börnum innan 15 ára.

2. Mönum, er svo þykir vitsmuna vant, að staðfesting mundi vera marklaus.

Nr. 29. Lög 11. júlí um eiða og drengskaparorð.

Forinden Vidneafhøringen skal Dommeren alvorlig lægge Vidnet paa Hjerte Nr. 29.
at følge Sandheden, idet han minder om Ansvaret for falsk Forklaring og falsk Bekræftelse 11. Juli.
og om Helligheden og Betydningen af den Ed eller Samvittighedserklæring, som kan
forlanges paa Vidneudsagnet.

Forinden Vidneforklaring bekræftes bør Dommeren, naar Omstændighederne
give Anledning dertil, paany minde om Bekræftelsens Betydning, ligesom der bør gives
fornøden Lejlighed til Berigtigelse af Forklaringen.

Formaningen til at følge Sandheden skal, naar Vidnet hører til et kristent Tros-
samfund, og Forlangende derom fremsættes, foretages ved Oplæsningen af den i For-
ordning 22. September 1846 anordnede Formaningstale; i andre Tilfælde anvendes anden
højtidelig Paamindelse.

Uberettiget Vægring ved at bekræfte en Vidneforklaring medfører samme Følger
som uberettiget Vægring ved at afgive Vidneforklaring.

III. Bekræftelse af Partserklæringer og anden retslig Bekræftelse.

§ 5.

Naar en Sag skal afgøres ved Partsed har den paagældende Ret til at bekræfte
sit Udsagn ved Samvittighedserklæring i Stedet for ved Ed, naar han for den Dommer,
som skulde modtage Eden, erklærer at være konfessionslös.

§ 6.

Naar iøvrigt edelig Bekræftelse er hjemlet i Lovgivningen, saasom ved Afhjem-
ling af Syns- og Skønsforretninger, kommer de foranstaaende Regler om Adgang til i
visse Tilfælde at bekræfte ved Samvittighedserklæring til tilsvarende Anvendelse.

§ 7.

Bekræftelse af Partserklæringer, Syns- og Skønsforretninger eller anden retslig
afgiven Erklæring, foregaar, som i §§ 2 og 3 fastsat med de Ændringer, som følge af For-
skellen i Bekræftelsens Genstand; ved Bekræftelsen af Skønsforretninger aflægges Ed
eller Samvittighedserklæring paa, at man har udført Hvervet og afgivet Skønserklæringen
efter bedste Overbevisning.

Forinden Bekræftelsen skal Dommeren give den paagældende Formaning og
Advarsel i Lighed med de i § 4 ved Bekræftelse af Vidneforklaringer foreskrevne Regler.

IV. Almindelige Bestemmelser.

§ 8.

Edsaflæggelse eller Afgivelse af Erklæring paa Ære og Samvittighed kan ikke
tilstedes

1. Børn under 15 Aar,

2. Personer, hvis Aandsevner skønnes at være saa mangelfulde, at Bekræftelse
vilde være betydningslös,

Nr. 29. Lov af 11. Juli om Ed og Samvittighedserklæring.

Nr. 29. 3. Mönum, sem uppvísir hafa orðið að röngum framburði eða meinsæri, eða eru undir 11. júli. ákæru fyrir slík brot.

9. gr.

Staðfesting með drengskaparði hefur að öllu sama gildi og afleiðingar sem eiðvinnung.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 11. júlí 1911.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Frederik R.

(L. S.)

Kristján Jónsson.

3. Personer, der er under Tiltale for eller fundne skyldige i falsk Forklaring Nr. 29.
for Retten eller Mened.

11. Juli.

§ 9.

Bekræftelse paa Ære og Samvittighed har i enhver Henseende samme Betydning som Bekræftelse ved Ed.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 11. Juli 1911.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.
(L. S.)

Kristján Jónsson.

Islands Ministerium, den 11. Juli 1911.

Kristján Jónsson.

Jon Krabbe.